

Motion till riksdagen 2011/12: MJ238

av Kew Nordqvist m.fl. (MP)

Strategi för ett ekologiskt jordbruk

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utarbeta ny sammanhållen strategi för att nå uppsatta mål för ekologisk jordbruksproduktion.

Motivering

Ekologiskt jordbruk innebär odling och djurhållning där man strävar efter miljöhänsyn, resurshushållning och en hög självförsörjningsgrad. Vad gäller både växtnäring och foder utnyttjar man främst på platsen givna och förnybara resurser. Kemiska bekämpningsmedel och lättlöslig handelsgödsel används inte i ekologisk odling. Arbetssättet är helt inriktat på att arbeta förebyggande, i stället för att tvingas hantera problem, eftersom det ekologiska jordbruket inte har kemin att ta till och korrigera med. Växtskydd baseras i stället på en varierad växtföljd. Vallen med sin blandning av gräs- och kvävefixerande baljväxter spelar en avgörande roll för växtnäringens försörjning. Tillsammans med en anpassad jordbearbetning och mekanisk ogräsbekämpning är växtföljden viktig för att hålla ogräs och skadegörare på en hanterbar nivå. Inom den ekologiska djurhållningen anpassas djurtätheten till gårdens förmåga att producera foder. En djurtäthet som är anpassad till den tillgängliga spridningsarealen för stallgödseln ger möjlighet till ett effektivt utnyttjande av dess växtnäringens innehåll och minskad risk för växtnäringens förluster till vatten.

Ekologisk produktion är ett medel i arbetet med att nå de miljö kvalitetsmål som riksdagen beslutat, såsom Ett rikt odlingslandskap, Giftfri miljö, Ett rikt växt- och djurliv, Grundvatten av god kvalitet, Ingen övergödning och Begränsad klimatpåverkan.

Fel! Okänt namn på

Regeringens mål

Regeringen gjorde i mars 2006 följande bedömning av målen för ekologisk produktion och inriktningen för arbetet med konsumtion av ekologiska livsmedel i offentlig sektor till 2010:

- ? Den certifierade ekologiska odlingen borde vid utgången av 2010 uppgå till minst 20 procent av landets jordbruksmark.
- ? Den certifierade ekologiska produktionen av mjölk, ägg och kött från idisslare borde öka markant.
- ? Den certifierade produktionen av griskött och matfågel borde öka kraftigt.

Efterfrågan på ekologiska livsmedel och marknadsutvecklingen, inklusive produktutveckling och distribution, är avgörande för om målen kan nås. För att stimulera en positiv utveckling av marknaden borde konsumtionen av certifierade ekologiska livsmedel i offentlig sektor öka. Enligt regeringen borde inriktningen vara att 25 procent av den offentliga konsumtionen av livsmedel ska avse ekologiska livsmedel 2010.

Så här ser måluppfyllelsen ut

För 2009 utgjordes i genomsnitt 10,2 procent av kommunernas och landstingens livsmedelskostnader av ekologiska livsmedel. Försäljningen av ekologiska livsmedel i handeln uppgick 2009 till 4,0 procent.

År 2009 uppgick den ekologiskt certifierade arealen till nästan 10 procent av landets jordbruksmark. Inkluderas mark i karens för att bli ekologisk uppgick den certifierade arealen till 12,5 procent av jordbruksmarken. Den certifierade jordbruksmarken (inklusive mark i karens) har ökat med 76 procent under perioden 2005–2009.

Ovanstående uppgifter är hämtade ur miljö- och jordbruksutskottets rapport ”Uppföljning av ekologisk produktion och offentlig konsumtion”. Man pekar på att det är viktigt att främja en ökad konsumtion av ekologiska livsmedel för att få en väl fungerande marknad och därigenom bidra till en positiv utveckling av den ekologiska produktionen.

Det är alltså inte bara vi i Miljöpartiet som tycker att den ekologiska produktionen måste stimuleras.

Exempel på åtgärder

Det som saknas för att lyckas nå uppsatta mål är politisk vilja och en sammanhållen strategi. Exempelvis måste produktion och konsumtion stödjas samtidigt och på bred front. Att återinföra beskattning av handelsgödsel är exempel på en sådan åtgärd. Sedan behöver skatten på bekämpningsmedel skärpas. Att inte göra det sänder fel signaler och gör genomförandet av strategin för att uppnå satta mål mycket svårare. Statens insatser för jordbruksnäringen, till exempel i form av ersättningar och bidrag från landsbygdspro-

Fel! Okänt namn på

grammet, forskning, utbildning, slopade krav på avgiftsfinansiering av tillsyn, marknadsföringsinsatser med mera, bör inriktas på att främja en omställning till ekologisk produktion. Ersättningsnivåer till ekologiskt certifierade producenter bör ses över. Ett särskilt omställningsstöd kan behövas. Det finns en brist på forskning och utveckling i syfte att utveckla den ekologiska produktionen. SLU eller någon annan institution behöver utveckla utbildning för ekologisk produktion. Det behövs ett kunskapsstöd för kommunernas kostansvariga och inköpare om hur de kan köpa in mer ekologiskt på ett bra och billigt sätt. För att få fart på försäljningen av ekologiska livsmedel i detaljhandeln kan det behövas säljfrämjande åtgärder i butik av typen ”Ekobonde i butik” eller utbildning av butikspersonal ute på ekologiska gårdar såsom ”Bondens ekologi”.

Den borgerliga regeringens framlagda budgetproposition andas ingen vilja att nå uppsatta mål för ekoproduktionen. I stället bör regeringen ta fram en sammanhållen strategi för att nå uppsatta mål för ekologisk jordbruksproduktion.

Stockholm den 28 september 2011

Kew Nordqvist (MP)

Helena Leander (MP)

Jonas Eriksson (MP)

Mats Pertoft (MP)

Peter Rådberg (MP)

Gunvor G Ericson (MP)

Tina Ehn (MP)

Stina Bergström (MP)

Jan Lindholm (MP)

Annika Lillemets (MP)